

**PRIEBEH PRAKTICKÉHO VYUČOVANIA U ZAMESTNÁVATEĽA
V SYSTÉME DUÁLNEHO VZDELÁVANIA
pre študijný odbor 3964 M ochrana osôb a majetku pred požiarom**

Vydala Republiková únia zamestnávateľov dňa 22. augusta 2022
s platnosťou od 1. septembra 2022

Republiková únia zamestnávateľov je členom:

Priebeh praktického vyučovania upravuje vecné a časové členenie obsahu praktického vyučovania. Priebeh praktického vyučovania je spracovaný podľa Vzdelávacieho poriadku praktického vyučovania, ktorý je výstupom NP Duálne vzdelávanie a rozvoj atraktivity a kvality OVP.

Priebeh praktického vyučovania špecifikuje:

- Vecné a časové členenie obsahu praktického vyučovania,
- Praktickú časť odbornej zložky maturitnej skúšky.

1. Vecné a časové členenie obsahu praktického vyučovania

- 1) Pre odborné vzdelávanie a prípravu v odbore vzdelávania je stanovené vecné a časové členenie obsahu vzdelávania na praktickom vyučovaní.
- 2) Vecné členenie určuje všetky zručnosti, vedomosti a spôsobilosti, ktoré majú byť žiakovi počas praktického vyučovania sprostredkované hlavným inštruktorom, inštruktorom alebo majstrom odbornej výchovy.
- 3) Časové členenie určuje obdobie, v ktorom majú byť zručnosti, vedomosti a spôsobilosti sprostredkované v rámci praktického vyučovania a zmluvného trvania vzdelávania podľa učebnej zmluvy.

Kľúčové oblasti vedomostí, zručností a spôsobilostí sprostredkované priebežne počas štúdia
Zamestnávateľ poskytujúci praktické vyučovanie zabezpečuje
Znalosti o prevádzkovej a právnej forme podniku/inštitúcie.
Poznatky o úlohách a postavení podniku/inštitúcie v rámci svojho sektora, pozícii na trhu a okruhu zákazníkov a klientov podniku/inštitúcie.
Znalosti základnej právnej legislatívy upravujúcej činnosť podniku/inštitúcie.
Znalosti o organizačnej štruktúre, úlohách a kompetenciách jednotlivých podnikových sekcií, úsekov a oddelení v podniku/inštitúcii.
Znalosti o základných princípoch organizácie práce a nadväznosť pracovných činností v organizácii - plánovanie práce, príprava pracovných činností: stanovenie pracovných postupov, pracovných prostriedkov a pracovných metód.
Znalosti o dodržiavaní všeobecne platných právnych predpisov, interných predpisov a procesov v organizácii.
Znalosti o základných princípoch podnikového riadenia kvality a ich uplatňovanie, podnikový kódex.
Znalosti o pracovno-právnych predpisoch zamestnávateľa a ostatných interných predpisoch týkajúcich sa zamestnancov zamestnávateľa a žiakov v SDV.
Znalosti o zásadách bezpečnosti pri práci a požiarnej ochrany, hygieny práce, tvorby a ochrany životného prostredia na pracovisku praktického vyučovania a ich dodržiavanie.
Znalosti o obsahu a cieľoch vzdelávania, ako aj o možnostiach ďalšieho vzdelávania, pracovného uplatnenia a kariérneho rastu u zamestnávateľa.
Znalosti o povinnostiach a právach vyplývajúcich z učebnej zmluvy.
Vedenie dokumentácie o pracovnej činnosti žiaka na praktickom vyučovaní.
Znalosti o ovládaní a starostlivosti o zverené pracovné prostriedky a pomôcky (napr. kancelárska a výpočtová technika)
Vzdelávanie zabezpečujúce celkový rozvoj osobnosti žiaka
Budovanie sebadôvery a sebavedomia, schopnosti vyjadriť svoje potreby a záujmy.

Znalosť a používanie príslušných odborných termínov v preferovanom firemnom jazyku.				
Vedenie k samostatnosti v riešení a analyzovaní problémov, navrhovaní konkrétnych pracovných postupov a riešení. Rozvíjať analytické, kritické a kreatívne myslenie.				
Proaktívny prístup k budovaniu a rozvoju interpersonálnych zručností - schopnosť pracovať v tíme, schopnosť sociálneho kontaktu, kultivovanosť vystupovania a vzhľadu, pozitívne myslenie a lojalnosť k firme a ochota sa ďalej vzdelávať, dodržiavať pracovnú disciplínu a interné predpisy zamestnávateľa.				
Rozvoj komunikačných a prezentačných zručností: komunikácia so zákazníkmi, nadriadenými, kolegami a inými skupinami osôb v zmysle cieľovej skupiny, efektívne riešenie konfliktov, používanie spisovného úradného jazyka, používanie cudzieho jazyka na úrovni, ktorá je obvyklá v podniku na zvládanie každodenných rozhovorov a odborných pohovorov.				
Budovanie základných princípov práce: spoľahlivosť, uvedomenie si zodpovednosti za plnenie svojich úloh a povinností, samostatnosť v organizovaní a plánovaní práce, samostatnosť v rozhodovaní, iniciatívny prístup, orientácia na potreby zákazníkov, klientov, zodpovednosť za svoje zdravie, fyzický a duševný rozvoj, zodpovednosť za ochranu životného prostredia na pracovisku.				
Zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na pracovisku praktického vyučovania				
Riadenie a zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia na pracovisku praktického vyučovania podľa interných smerníc, zabezpečenie prvkov aktívnej bezpečnosti na pracovisku praktického vyučovania a informovanosť o nich.				
Zabezpečenie všetkých práv a povinností v oblasti BOZP a PO na pracovisku praktického vyučovania a ich dodržiavanie.				
Sprostredkovanie základných znalostí o predpisoch a zásadách bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, požiarnej ochrany, prvkov aktívnej bezpečnosti, ich dodržiavanie a poskytovanie predlekárskej prvej pomoci.				
Vedenie dokumentácie o školeniach a preškolení žiakov pri nástupe na PPV o BOZP, PO a poskytovaní predlekárskej prvej pomoci.				
Zaistenie dodržiavania právnej legislatívy a interných predpisov o povinnostiach a obmedzeniach pracovnej činnosti žiakov a mladistvých zamestnancov súvisiacich predovšetkým s bezpečnostnými predpismi a Zákonníkom práce, povinnosť vypracovať vlastný zoznam prác a pracovísk zakázaných mladistvým žiakom a mladistvým zamestnancom.				
Sprostredkovanie základných znalostí o rizikách ohrozujúcich vlastné zdravie a zdravie iných na pracovisku praktického vyučovania.				
Vedomosti, zručnosti a spôsobilosti sprostredkované v jednotlivých ročníkoch štúdia				
Por.č.	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
1.	Znalosť legislatívy, základných právnych predpisov a ich uplatňovanie v ochrane osôb a majetku pred požiarom.			
2.	Znalosť hodnotenia požiaro-technických vlastností materiálov (drevo, kovy, plasty, hasiace kvapaliny a plyny a iné), tvorba protokolov (elaborátov) z laboratórnych praktických cvičení.		Základné znalosti Zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom.	Znalosť a tvorba požiarneho štatútu.
3.	Normalizácia v technickom kreslení, technické zobrazovanie, strojnícke a stavebné kreslenie, technické výkresy.	Čítanie a využitie náčrtov, schém, technických výkresov a projektov dokumentácie stavieb (stavebných výkresov) v projektoch riešenia protipožiarnej bezpečnosti stavieb.	Základné znalosti Vyhlášky č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii.	Znalosť a tvorba požiarneho poriadku pracoviska.
4.	Elektrotechnické merania, protokoly (elaboráty) z laboratórnych praktických cvičení.		Základné znalosti Vyhlášky č. 124/2000 Z. z. ktorou sa ustanovujú	Znalosť a tvorba požiar-nych poplachových smerníc.

			zásady požiarnej bezpečnosti pri činnostiach s horľavými plynmi a horenie podporujúcimi plynmi.	
5.		Odborná stáž v hasičských útvaroch HaZZ SR.	Základné znalosti Vyhlášky č. 719/2002 Z. z. ktorou sa ustanovujú vlastnosti, podmienky prevádzkovania a zabezpečenia pravidelnej kontroly prenosných hasiacich prístrojov a pojazdných hasiacich prístrojov.	Tvorba požiarneho evakuačného plánu.
6.			Základné znalosti Vyhlášky č. 726/2002 Z. z. ktorou sa ustanovujú vlastnosti elektrickej požiarnej signalizácie, podmienky jej prevádzkovania a zabezpečenia jej pravidelnej kontroly.	Vedenie požiarnej knihy.
7.			Základné znalosti Vyhlášky č. 94/2004 Z. z. ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb.	Analýza nebezpečenstva vzniku požiaru.
8.			Znalosť výkonu práce technika požiarnej ochrany.	Práca s dokladmi o kontrole požiarnotechnických zariadení a požiar- nych vodovodov.
9.				Údaje o požiaroch, príčinách vzniku požiarov, správy o výsledkoch vykonaných rozborov a o vykonaných opatreniach na úseku ochrany pred požiarimi.
10.				Vedenie dokumentácie o školení zamestnancov o ochrane pred požiarimi.
11.				Vedenie dokumentácie o odbornej príprave protipožiar- nych hliadok.
12.				Vedenie dokumentácie o činnosti hasičskej jednotky.
13.				Vedenie dokumentácie o požiar- no-

				bezpečnostnej charakteristike užívanej stavby.
14.				Práca s ďalšími dokladmi, ak tak ustanovuje osobitný predpis (predpisy o manipulácii a skladovaní horľavých látok).
15.				Tvorba projektu riešenia protipožiarnej bezpečnosti stavby v projektovej dokumentácii stavby - nevýrobné stavby.
16.				Tvorba projektu riešenia protipožiarnej bezpečnosti stavby v projektovej dokumentácii stavby - výrobné stavby.
17.	Zdokonaľovanie komunikačných schopností v rozhovoroch s nadriadenými a kolegami pri zohľadňovaní odbornej terminológie na pracovisku.			
18.	Znalosti o význame normalizácie a medzinárodných dohôd v technike, Medzinárodnej organizácii pre normalizáciu (ISO) a Medzinárodnej sústavy jednotiek (SI) a ich používanie v podniku.			
19.	Znalosti o environmentálnej ekológii, opatreniach a predpisoch na ochranu životného prostredia v podniku; základné znalosti prevádzkových opatrení na hospodárne využívanie energií a materiálov v odbornorelevantnej pracovnej oblasti v podniku; základné vedomosti o odpadoch vyplývajúcich z odbornorelevantnej pracovnej oblasti a možnostiach ich separovania, zhodnocovania a likvidácie v podniku.			
20.	Znalosti úloh inšpektorátu bezpečnosti práce a štátneho odborného dozoru.			

- (1) Odporúčané trvanie etáp vzdelávania a ich časovú postupnosť možno zmeniť, pokiaľ to neovplyvní čiastkové ciele a celkový cieľ vzdelávania vyjadrený formou vzdelávacích štandardov v štátnom vzdelávacom poriadku pre odbor vzdelávania.
- (2) Pokiaľ sa jednotlivé vzdelávacie jednotky sprostredkujú aj mimo pracoviska praktického vyučovania u zamestnávateľa (výkon praktického vyučovania v dielni školy, v spoločnom pracovisku praktického vyučovania, u iného zamestnávateľa alebo na inom mieste výkonu produktívnej práce), mala by sa zohľadniť skutočnosť, že podnikové a mimopodnikové opatrenia na sprostredkovanie zručností a vedomostí sa časovo navzájom ovplyvňujú a na seba nadväzujú.
- (3) Počas praktického vyučovania a pri sprostredkovaní odborných vedomostí a zručností je potrebné pri súčasnom zohľadňovaní požiadaviek a predpisov zamestnávateľa zamerať sa na osobnostný rozvoj žiaka, aby mu boli sprostredkované kľúčové kompetencie, potrebné pre odbornú pracovnú silu, ako sú napr.:
 - spôsobilosť konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote,
 - spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku vrátane odborného cudzieho jazyka,
 - schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách.

- (4) Zamestnávateľa poskytujúci praktické vyučovanie majú vypracovať pre žiakov plán vzdelávania, ktorý vychádza z tohto vzdelávacieho poriadku. Plán vzdelávania má zabezpečiť, aby zamestnávateľ každému žiakovi sprostredkoval vedomosti a zručnosti zodpovedajúce odboru vzdelávania.
- (5) Žiaci majú počas praktického vyučovania povinnosť viesť písomný doklad o vzdelávaní v súčinnosti s vyučujúcim. Zamestnávateľa majú pravidelne kontrolovať a potvrdzovať písomný doklad o vzdelávaní. Písomný doklad o vzdelávaní je podmienkou pripustenia k maturitnej skúške.

2. Praktická časť odbornej zložky maturitnej skúšky

- (1) Praktickou časťou odbornej zložky maturitnej skúšky sa overujú zručnosti a schopnosti žiaka v zadanej téme formou spracovania cvičnej úlohy alebo podnikovej úlohy.
- (2) Parametre praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky:
 - Skúšobná úloha sa koná ako „cvičná úloha“ alebo „podniková úloha“ a to jednou z nasledovných foriem:
 - praktická realizácia a predvedenie komplexnej úlohy,
 - obhajoba vlastného projektu,
 - realizácia a obhajoba experimentu,
 - obhajoba úspešnej súťažnej práce.
 - Formu praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky určí pre žiaka škola podľa dohody so zamestnávateľom v SDV.
 - Na praktickú časť odbornej zložky maturitnej skúšky formou skúšobnej úlohy sa určia témy podľa náročnosti a špecifik odboru vzdelávania. Určí sa 1 až 15 tém, ktoré zahŕňajú charakteristické činnosti, na ktorých výkon sa žiaci pripravujú. Téma maturitnej skúšky je zadaná vo forme jednotnej štruktúry zadania skúšobnej úlohy schválenej zo strany Republikovej únie zamestnávateľov ako „cvičná úloha“ alebo ako „podniková úloha“. Téma projektu/experimentu/úspešnej súťažnej práce musí vychádzať z potrieb praxe zamestnávateľa, profilu absolventa a možností zamestnávateľa.
 - Praktická časť odbornej zložky maturitnej skúšky formou praktickej realizácie a predvedenie komplexnej skúšobnej úlohy trvá 7 hodín, pričom do celkovej dĺžky sa započítava aj prestávka v rozsahu do 30 minút.
 - Praktická časť odbornej zložky maturitnej skúšky formou obhajoby projektu/ realizácie a obhajoby experimentu/obhajoby úspešnej súťažnej práce ich predvedenie a obhajoba pred skúšobnou komisiou trvá 30 minút.
 - Pri spracovaní projektu môže byť prípravná fáza (zadanie úlohy, získavanie informácií, podkladových materiálov, príprava prezentácie, konzultácia s inštruktorom a pod.), ktorá trvá min. 6 mesiacov pred riadnou maturitnou skúškou.
 - Pri konaní praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky sa za jednu hodinu praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky považuje čas 60 minút.
 - Pri výkone praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky je povolená pomoc žiakovi, ak si to vyžaduje náročnosť a postupnosť skúšobnej úlohy (napr. spolupráca v bežnej prevádzke zamestnávateľa).

- Praktická časť odbornej zložky maturitnej skúšky je neverejná.
- (3) Žiak v praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky preukazuje, že je spôsobilý:
- pracovnú úlohu analyzovať, zaobstarať si informácie a analyzovať ich, vyhodnotiť a vybrať postup spracovania úloh, stanoviť pracovné kroky, pracovné prostriedky a pracovné metódy z technologického, hospodárneho, bezpečnostného a ekologického pohľadu,
 - naplánovať fázy realizácie úlohy, určiť čiastkové úlohy, zostaviť podklady k plánovaniu spracovania úlohy,
 - zohľadniť danosti technických zariadení a miesta realizácie úloh,
 - vypracovať projekt protipožiarnej bezpečnosti stavby (PBS),
 - dodržiavať interné predpisy a štandardy pracovných procesov, predpisy bezpečnosti práce a hygieny práce, ochrany životného prostredia,
 - využívať hardvér (PC) a softvér (grafické systémy) a ostatné súvisiace digitálne technológie,
 - odovzdať výsledok práce, poskytnúť odborné informácie, zhodnotiť a zdokumentovať výsledky práce.
- (4) Skúšobná úloha sa má rozložiť na pracovné úlohy, pri zohľadnení bezpečnostných opatrení a predpisov na ochranu bezpečnosti a zdravia pri práci, na opatrenia na ochranu životného prostredia a na kontrolu a riadenie kvality. Príklady okruhov jednotlivých úloh, ktoré musí praktická časť skúšky zahŕňať:

Praktická realizácia a predvedenie komplexnej úlohy:

- analýza zadanej úlohy,
- vyhodnotenie a voľba postupov spracovania čiastkových úloh,
- stanovenie postupnosti pracovných krokov, pracovných prostriedkov a metód z technického, ekonomického, bezpečnostného a ekologického pohľadu,
- práce s informačnými a komunikačnými technológiami,
- kontrola a riadenie kvality výstupov práce podnikovej resp. klientskej dokumentácie.

Obhajoba vlastného projektu (experimentu/úspešnej súťažnej práce):

- teoretické východiská daného projektu (experimentu/úspešnej súťažnej práce),
- získavanie informácií, ich analyzovanie a vyhodnocovanie,
- návrh riešenia daného projektu (popis postupu experimentu/úspešnej súťažnej práce),
- technické aj ekonomické vyhodnotenie projektu (experimentu/úspešnej súťažnej práce),
- odporúčanie pre firmu prípadne jej zákazníka alebo klienta.

Obhajoba úspešnej súťažnej práce:

Prezentácia a obhajoba úspešných súťažných prác, ktoré sa umiestnili na prvom až treťom mieste v krajskom kole alebo na prvom až piatom mieste v celoštátnom kole odbornej súťaže žiakov stredných škôl v Slovenskej republike pod odborným vedením inštruktora, resp. učiteľa odbornej praxe.

- (5) Jednotlivé pracovné úlohy musia byť pri realizácii skúšobnej práce ručne alebo počítačovo zaznamenané. Skúšobná komisia môže dať skúšanému pri zadaní úlohy k dispozícii príslušné podklady pre skúšobnú prácu ako aj pre evidenciu jednotlivých postupov a pod.
- (6) V rámci skúšobnej práce musia byť preukázané predovšetkým vykonané činnosti:
- Aplikácia nadobudnutých odborných vedomostí do praktických podmienok realizovaného projektu PBS.
 - Prípravné práce na základe zadania, príprava pracoviska, pomôcok a materiálov pre riešenie úloh.
 - Práca s digitálnymi technológiami.
 - Vyhotovenie projektu riešenia protipožiarnej bezpečnosti zadanej stavby.
 - Vysvetlenie odbornej problematiky a zdôvodnenie navrhovaného riešenia projektu PBS.
- (7) Na hodnotenie skúšobnej úlohy sú smerodajné nasledovné kritériá:
- Obsahová správnosť a úplnosť – 60 % (0-60 bodov):
 - odborná úroveň práce/projektu (kvalita),
 - grafická úroveň práce/projektu,
 - znalosť a vhodnosť výberu dostupných nástrojov, pomôcok,
 - dodržanie a súlad s platnou legislatívou (normy, vyhlášky, zákony...).
 - Voľba efektívnych postupov/využitelnosť výsledkov projektu/experimentu/odbornej súťažnej práce v praxi, tzn. práca musí prinášať reálny úžitok pre zamestnávateľa/zákazníka – 20 % (0 – 20 bodov).
 - Aktívne používanie odbornej terminológie a dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, opatrení na ochranu životného prostredia a hygienických opatrení – 20 % (0 – 20 bodov).